

Morfologia catalana**2014/2015**

Codi: 100697

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500247 Llengua i literatura catalanes	OB	3	1
2501792 Estudis de Català i de Clàssiques	OB	3	1
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OB	3	1
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OB	3	1
2501818 Estudis de Francès i Català	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Teresa Cabré Monné

Correu electrònic: Teresa.Cabre@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Haver cursat les assignatures de llengua catalana i de lingüística dels cursos anteriors.

Objectius

Aquesta assignatura forma part de la matèria obligatòria "Llengua Catalana: Sincronia", que també inclou Lexicologia i Semàntica, Sintaxi Catalana, Fonologia Catalana i Fonètica Catalana. El curs de Morfologia Catalana és una descripció detallada dels processos morfològics més generals de la llengua catalana. L'objectiu del curs és aconseguir que l'estudiant sàpiga identificar l'estructura morfològica del català, els processos morfològics relacionats amb la fonologia i domini la metodologia d'anàlisi que s'utilitza per a descriure'ls. Des del punt de vista metodològic, l'enfocament del curs fa que l'estudiant adquireixi habilitats per analitzar la morfologia de qualsevol llengua.

Competències

- Analitzar, amb l'ajuda dels conceptes de la teoria lingüística i les aportacions de la lingüística aplicada quan correspongui, les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua catalana, la seva evolució al llarg de la història i la seva estructura actual.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per obtenir dades i utilitzar fonts documentals aplicables a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
2. Aplicar adequadament i reflexivament els principis prescriptius de la llengua catalana estàndard oral i escrita.
3. Construir un text escrit amb correcció gramatical i lèxica
4. Construir un text oral amb correcció gramatical i lèxica
5. Conèixer els processos de flexió, derivació, composició i lexicalització.
6. Dominar l'expressió oral i escrita en llengua catalana.
7. Treballar autònomament en l'estudi sincrònic i diacrònic de la llengua i la literatura catalanes.

Continguts

1. Conceptes morfològics essencials. El concepte de morfema i classes de morfemes. Segmentació morfològica. Relació entre la fonologia i la morfologia. Forma fonològica: diferència entre morfema i morf. El concepte d'al·lomorfa. Tipus de processos morfològics. Flexió, derivació i composició.
2. Flexió. Categories flexives: gènere, nombre, persona, cas. Defectivitat i invariabilitat.
 - 2.1. Flexió nominal. Gènere gramatical i les vocals de gènere. Forma subjacent dels morfemes de gènere i de nombre.
 - 2.2. Flexió verbal. Flexió regular i irregular. Morfemes de conjugació, temps-aspecte-mode i persona-nombre. La segona conjugació: vocal temàtica i epèntesi. Al·lomorfa verbal i enclisi.
3. Cliticització. Mot i grup clític. Enclisi i proclisi. Clítics no pronominals. Els clítics pronominals: font i funció. Restriccions d'ordre i de concurrència. Canvis de clític. Variació dialectal.
4. Derivació. Derivació per sufixació: tipus principals. Productivitat i predictibilitat de la derivació. Derivació sense afixos. Infixació. Els límits entre derivació i composició. Radicals polimorfèmics.
5. Composició. Prefixos àtons i prefixos tòncics; prefixos cultes i prefixos genuïns. Estructura dels mots compostos. L'element nuclear dels compostos. Els adverbis en -ment. Productivitat i predictibilitat de la composició.
6. Altres sistemes de formació de mots. Truncament i reduplicació. Formació de sigles. Creació i adaptació de mots nous.

Metodologia

Les activitats dirigides segueixen la metodologia de l'aprenentatge basat en la combinació de presentació de la matèria i discussió de problemes o processos morfològics concrets. A les sessions de pràctiques d'aula es pretén desenvolupar la capacitat d'anàlisi a partir d'exemples i problemes concrets per tal de reforçar els coneixements teòrics. Es tracta d'ensinistrar els estudiants en el mètode hipotètic-deductiu.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Explicació del temari sobre la base d'exemples concrets.	22,5	0,9	
Pràctiques d'aula.	15	0,6	
Tipus: Supervisades			
Pràctiques addicionals de problemes i lectures específiques.	15	0,6	

Tipus: Autònomes

Elaboració i solució d'exercicis.	35	1,4
Estudi.	55	2,2

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es farà en 3 mòduls:

a) Mòdul de pràctiques a classe i exercicis fets a casa: 10%

b) Mòdul de proves puntuades parcials (3 proves): 30%

c) Mòdul de l'examen final: 60%

La nota final serà la suma ponderada de les notes obtingudes en cada mòdul.

No fer l'examen final (mòdul c) equival a un No Presentat.

Només tindran accés a la reavaluació els estudiants que hagin obtingut com a mínim un 3,5 de la nota global.

Els errors de normativa es penalitzaran de la forma que s'estableixi per a cada cas.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final.	60%	3	0,12	1, 2, 3, 5, 6
Pràctiques a classe i exercicis fets a casa	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Tres proves parcials.	30%	4,5	0,18	1, 2, 3, 5, 6, 7

Bibliografia

Bibliografia bàsica:

Mascaró, Joan (1986) Morfologia. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Solà, J., M-R. Lloret, J. Mascaró i M. Pére-Saldanya (eds.) (2002) Gramàtica del Català Contemporani. vol.I. Barcelona: Empúries.

Bibliografia complementària:

Bonet, E. i M-R. Lloret (1998) Fonologia catalana. Barcelona: Ariel.

Pérez-Saldanya, M., M. Gifre i J. Todolí (2004) Morfologia Catalana. Barcelona: UOC.

Wheeler, M.W., A. Yates i N. Dolz (1999) Catalan: A Comprehensive Grammar. London, New York: Routledge.